

Z życia branży

UPRAWA ZIEMNIAKÓW W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

POTATO CULTIVATION IN THE POMERANIAN PROVINCE

mgr inż. Grzegorz Manowski
Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu k. Kościerzyny
e-mail: g.manowski@podr.pl

Województwo pomorskie jest najdalej na północ wysuniętym obszarem Polski. W jego skład wchodzi 16 powiatów, z których największy jest bytowski o powierzchni 2191,81 km², a najmniejszy malborski o powierzchni 494,63 km². Całe województwo zajmuje łączną powierzchnię 18 310,34 km². Najwyższym wzniesieniem

jest Wieżyca wysokości 329 m n.p.m. Gleby w województwie pomorskim są mocno zróżnicowane pod względem bonitacyjnym. Największy udział (62%) mają gleby dobre i średnie III i IV klasy, 33% stanowią słabe i bardzo słabe V i VI klasy, a najmniej, bo 5%, jest gleb najlepszych i bardzo dobrych I i II klasy.

Tabela 1
Rozkład sumy opadów i średnia temperatura w wybranych miejscach w 2017 r. zanotowane na stacjach Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Lp.	Miejscowość	Powiat	Temperatura			Deszcz (mm)
			średnia	maksymalna	minimalna	
1.	Chrzastowo	człuchowski	8,5	29,4	-15,7	507,2
2.	Cierznie	człuchowski	8,7	29,9	-14,5	685,8
3.	Dębina	kościerski	8,4	29,7	-16,4	610,2
4.	Głobino	słupski	8,7	29,4	-9,4	1090,8
5.	Kobyle	kościerski	8,3	30,4	-17,7	622,0
6.	Krężołki	słupski	8,8	29,7	-10,1	673,4
7.	Lubań	kościerski	8,5	29,1	-15,2	719,6
8.	Liniewo	kościerski	8,1	29,5	-16,9	599,8
9.	Pordenowo	malborski	9,6	30,4	-17,5	419,2
10.	Przechlewo	człuchowski	8,6	30,0	-12,6	478,8
11.	Stara Kościelnica	malborski	9,3	31,2	-17,7	567,8
12.	Stare Pole	malborski	9,3	30,6	-17,6	537,8
13.	Sąborze	słupski	8,8	30,1	-12,4	1074,8
14.	Bielawki*	tczewski	11,3	31,7	-3,9	565,8
15.	Gościszewo	sztumski	11,5	31,3	-4,5	558,0
16.	Kisewo	wejherowski	11,0	30,2	-4,9	833,8
17.	N W Kwidzyńska	kwidzyński	11,4	30,6	-4,8	592,0
18.	Pomysk Wielki	bytowski	10,6	29,8	-6,6	757,2
19.	Siodłonie	słupski	5,2	28,5	-11,2	848,6
20.	Łąg Kolonia	chojnicki	10,9	30,7	-5,0	608,2

*Stacje od numeru 14 do 20 zostały zainstalowane na początku kwietnia 2017 r., dlatego zaprezentowane wyniki mogą odbiegać od warunków, jakie panowały w tych miejscach w pierwszym kwartale.

W ostatnich latach uprawa ziemniaków w Polsce utrzymuje się na podobnym stałym poziomie. Według danych szacunkowych wykonanych na zlecenie IHAR w Jadwisinie w 2017 r. powierzchnia uprawy wyniosła 330 tys. ha, a średni plon 290 dt z ha.

W województwie pomorskim pod uprawę przeznaczono 21,5 tys. ha, a średni plon wyniósł 349 dt z ha. Zeszły sezon wegetacyjny na Pomorzu był bardzo problematyczny dla plantatorów ziemniaków (tab. 1). W kwietniu sadzenie na glebach ciężkich ograniczały opady deszczu w II i III dekadzie na poziomie 47 mm przy średniej temperaturze w tym okresie 5,5°C, dlatego duża większość plantacji została założona dopiero ok. 10 maja. Drugim krytycznym okresem dla plantatorów był lipiec. Z powodu obfitych opadów rolnicy nie mogli planowo wykonać niezbędnych zabiegów przeciwko zarazie ziemniaka.

Rolnicy, których plantacje ziemniaka są zlokalizowane w niewielkiej odległości od stacji meteorologicznej, mogą bezpłatnie korzystać z zamieszczonego na stronie www.podr.pl kalkulatora zarazy, który od kilku już lat funkcjonuje w Wielkopolskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego, a od trzech lat również w Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Lubaniu. Dostępny system pomaga rolnikom po wybraniu najbliższej stacji meteorologicznej, podaniu terminu wschodów swoich ziemniaków i zaznaczeniu, czy odmiana jest podatna na zarazę. Na podstawie zarejestrowanych warunków pogodowych kalkulator określa termin pierwszego zabiegu, a także kolejnych przeciwko zarazie ziemniaka. System umożliwi rolnikom obniżenie kosztów poniesionych na ochronę fungicydową i pomaga wstrzeleć się z zabiegiem w odpowiednim momencie, kiedy nie ma jeszcze jakichkolwiek objawów zarazy na roślinach.

W województwie pomorskim w 2017 r. najchętniej przez rolników były uprawiane następujące odmiany ziemniaka: Vineta, Lord, Denar, Satina, Owacja, Gala, Gwiazda, Tajfun, Bryza, Innovator. Obecnie uprawa ziemniaka na pomorzu nie wygląda już tak jak kiedyś. Zwiększono rozstaw międzyrzędzi na 75 i 90 cm, aby wyeliminować obecność w plonie bulw zielonych i móc stosować większy, bardziej efektywny sprzęt. Areal

uprawy się zwiększa w gospodarstwach wyspecjalizowanych, wyposażonych w dobrej klasy sprzęt, dostarczających na rynek duże partie jednorodnego surowca dobrej jakości kosztem małych gospodarstw, które zaprzestają produkcji z powodu niesprostania wymogom rynku.

Fot. 1. Stacja meteorologiczna połączona z systemem wspomagającym decyzje w ochronie przed zarazą ziemniaka (fot. G. Manowski)

Fot. 2. Uprawa ziemniaków w rozstawie 75 cm (fot. G. Manowski)

Sytuacja, jaka obecnie panuje na rynku ziemniaka, powoduje, że gospodarstwa produkujące ziemniaki na własne potrzeby i potrzeby zwierząt zaprzestają produkcji, po-

nieważ jest ona nieopłacalna, a czasochłonność pielęgnacji plantacji i ochrony nie zachęca do uprawy. Kolejną przyczyną rezygnacji z uprawy jest brak rąk do pracy podczas zbioru i sortowania. Rolnicy wolą zakupić potrzebną ilość ziemniaków na zimę od sąsiada, a pole obsiać zbożem czy inną mniej energochłonną uprawą.

W artykule wykorzystano: WYNIKI BADAŃ DOTYCZĄCYCH STRUKTURY POWIERZCHNI ORAZ PLONOWANIA ZIEMNIAKA W POLSCE W 2017 ROKU z badań prowadzonych przez oddział IHAR-PIB w Jadwisinie we współpracy z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego.